

У даний час транснаціональні корпорації мають значну економічну потужність, рівну, а часто й таку, що перевершує економічний потенціал багатьох держав. Результати діяльності транснаціональних корпорацій можуть бути позитивними й негативними.

До останніх належать, зокрема, такі проблеми, пов'язані насамперед з їхньою діяльністю в приймаючих країнах: можливість потрапляння цілих держав в економічну та, як наслідок, політичну залежність від окремих транснаціональних корпорацій.

Транснаціональним корпораціям належать основні виробничі сили сучасного світу. Ці нетрадиційні колективні суб'єкти права стали домінантними інституціями на економічному полі та зумовлюють вектори розвитку держав у політичному полі. Вони протистоять державам, відстоюють приватні інтереси, набули високого ступеня автономії та значно впливають на розробку політики держави. Їх функціонування уявляється суттєвим кроком у протистоянні суспільного державному, адже тепер приватний інтерес не лише проник, але й вийшов за межі своїх політичних систем.

Вищезазнані чинники об'єктивно вказують на кризу державності в сучасному суспільстві та зумовлюють актуальність ґрунтовного й системного аналізу ролі колективних суб'єктів права економічного типу у світовій політиці і просторово-субстанціональному бутті держави.

Процеси трансформації традиційного буття держави виявляються як в економічній, так і в політичній сфері. У політиці традиційна держава вже є не єдиним виразником спільного інтересу і втрачає частину своєї влади. Правове буття сучасної людини розширює віками сформовані межі національно-державних правових систем і набуває нового виміру.

Втілення сучасних потреб і інтересів суспільства, світові тенденції глобалізації, локалізації та глокалізації, виникнення катастрофічних загальносвітових проблем, у тому числі політичних і екологічних, зумовлює й обґрунтовує велику роль колективних суб'єктів права в правовому житті сучасного суспільства.

Гомзякова О. Ю.

ВСП «Миколаївський інститут права» Національного університету «Одеська юридична академія», старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін

ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ: ФОРМУВАННЯ, РОЗВИТОК ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

У статті розглядаються загальні аспекти стратегії перекладу на основі аналізу зв'язка мови з мисленням, реальною дійсністю, із суспільством і культурою, з іншими знаковими системами, зміни в характеру перекладацької діяльності, основні підходи перекладу.

Переклад, як вид духовної діяльності людини, виник ще в глибоку давнину. Він завжди грав велику роль в історії окремих народів та світової культури в цілому. У наш час – з середини XX століття – перекладацька діяльність у всіх своїх різновидах набула небаченої популярності дякуючи інтенсивному розвитку міжнародних контактів. Однак зараз існує проблема невірної тлумачення оригіналу. Історія перекладу знає багато прикладів, коли оригінал переосмислювався перекладачем.

Серед численних складних проблем, які вивчають мовознавство, важливе місце займає вивчення лінгвістичних аспектів міжмовної діяльності, яку називають «перекладом» або «перекладацькою діяльністю». Переклад безсумнівно стародавній вид людської діяльності. З самого початку переклад виконував найважливішу соціальну функцію, а саме надав можливість спілкуватись з іноземцями. Поширення письмових перекладів відкрило людям широкий доступ до культурних досягнень інших народів, надало можливість взаємодіяти та взаємозбагачувати літературу та культуру.

Знання іноземних мов дозволяє читати книги в оригіналі, але вивчити навіть одну іноземну мову вдається далеко не кожному (Кузенко Г. М. Теорія та практика перекладу. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008.)

Взагалі, сучасне перекладознавство сформувалось як самостійна наукова дисципліна в основному в другій половині двадцятого сторіччя. Післявоєнне розширення міжнародних контактів у всіх сферах людського спілкування, що викликало різке збільшення потреби в перекладах і перекладачах, стало могутнім стимулом для росту теоретичних досліджень перекладацької діяльності. За останні 50 років з'явилася величезна кількість робіт, величезна різноманітність теоретичних концепцій і методів дослідження.

Сучасне перекладознавство – результат міждисциплінарних досліджень, що використовують методи цілого ряду наук (літературознавства, когнітивної й експериментальної психології, нейрофізіології та етнології).

Однак, внаслідок багатьох об'єктивних і суб'єктивних причин більшість робіт в теорії перекладу має більш-менш яскраво виражену лінгвістичну основу. Для успішного формування лінгвістичного перекладознавства існує цілий ряд важливих передумов: 1) у другій половині XX сторіччя мовознавство значно розширило область своїх інтересів. 2) спроби створити систему машинного перекладу, передати функції перекладача комп'ютеру, здатному виконувати цю роботу набагато швидше і дешевше. Але вчені-лінгвісти переконалися, що основні перешкоди в цій області лежать не в обмежених можливостях комп'ютера, а в недостатності наших знань про сутність перекладацького процесу. 3) суб'єктивний

фактор. Виникла потреба в масовій підготовці професійних перекладачів, яка привела до створення численних перекладацьких шкіл і відділень, що в основному створювалися в університетах і інститутах іноземних мов.

В той час багато вчених, які зробили значний внесок у розвиток сучасного перекладознавства, не вважають себе лінгвістами, а деякі з них особливо підкреслюють обмеженість і неправомірність лінгвістичного підходу до дослідження перекладацької діяльності. Мається на увазі те, що перекладознавство – це особлива наукова дисципліна, що має багато інтердисциплінарних аспектів. Сама по собі одна лінгвістика не може розкрити всю багатогранність цього складного виду діяльності. (Корунець І. В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад). – Вінниця: Нова книга, 2003.)

Видатний американський лінгвіст Ю. Найда, який зробив великий внесок у розвиток сучасного перекладознавства, пропонує звести різні теорії перекладу до чотирьох основних підходів: філологічний, лінгвістичний, комунікативний, соціосемантичний.

Філологічний напрямок виник історично раніше інших, зосередився в основному на проблемі відповідності перекладу тексту оригіналу, на принципах адекватності перекладу, заснованих на філологічній інтерпретації перекладних текстів. Визначення понять адекватності й еквівалентності і сьогодні залишається в центрі уваги перекладачів.

Лінгвістичний підхід представляється природним наслідком того, що переклад завжди має справу з двома мовами. Основна увага приділяється змістовним відносинам між оригіналом і перекладом.

В основі комунікативного підходу лежить запозичення в теорії комунікації основних понять, як джерело, повідомлення, рецептор, зворотних зв'язок, процесів кодування і декодування.

Соціосемантичний підхід зосереджує увагу на соціальних аспектах і взаємодії різних знакових систем у реальних актах вербальної комунікації.

Отже, розглянувши різні стадії й етапи перекладу, можна зробити висновок, що перекладач, по суті, є творцем нового твору, і, що переклад не є набір механічних дій.

Перекладач творить, витрачуючи при цьому не менше зусиль, ніж автор того або іншого твору або наукової статті. Робота перекладача, скоріше, складніша, тому що він повинен передати засобами перекладної мови ту атмосферу й емоційність і той інформаційний потенціал, що закладений в оригіналі, причому, передати не з буквальною, а із значеннєвою точністю.